

- גם אם לא שמחת מספיק בפורים... עלי מרפא
- ויהי ממחרת הפורים שער הגלילין
- צמצום שהוא גילי יין הנגרי
- רצונות וכיסופים מעשיים למעשה
- נמלויני זהב שהגיעו בזמן הנכון בני היכלא
- התורה הזמנית:
- השמוחה - נקודת התחלה דרכי נועם
- רבינו מדבר אליך רבינו מדבר אליך
- התחדשות
- הנגע פרח בכולך? נטהרת! הנגע פרח בכולך? נטהרת!
- חינוך לקדושה וטהרה חינוך לקדושה וטהרה
- הכנות לפסח בלי מתחים הכנות לפסח בלי מתחים
- ברכת האילנות ברכת האילנות
- דרכי נועם
- טעים גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

האם אתה מספיק קטן כדי להיות גדול?

כשאנו מתלוננים אין זה בגלל מה שאין לנו, אלא בגלל מה שיש לנו ואיננו מספיק קטנים וענווים כדי ליהנות ממנו.

ריבוי אור

אור הלבנה

החיבור בין תלונות לריבוי אור עשוי להישמע מופרך, ריבוי אור שייך לאנשים מוארים מדי ותלונות נשמעות מפיהם של אנשים חשוכים מדי, הלא כן? ובכן, טעות! ריבוי אור הוא הסיבה הראשונה לתלונות

לפני זריחתו של יום חדש מוכרח אורו של היום הקודם להיגזר, השמש שוקעת וחושך בא לעולם. החושך הזה כפי שמסביר מוהרנ"ת הוא המחיצה ההכרחית להופעתה של התגלות חדשה. הזמן בו מורגש הצמצום בעיקר הוא בין הערביים, זהו זמן קשה אך גם מסוגל מאוד. גם פרשת החודש שנקרא השבוע נמסרה למשה רבינו בין השמשות (רש"י על פסוק 'החודש הזה'), הזמן שקודם לשקיעה מכיל את הדבר המשמעותי ביותר שיהודי מסוגל לעשות, אתערותא דלתתא. כוח זה מקביל לכוחו של בית דין לקבוע את המועדים על פי הלבנה.

החיבור בין תלונות לריבוי אור עשוי להישמע מופרך, ריבוי אור שייך לאנשים מוארים מדי ותלונות נשמעות מפיהם של אנשים חשוכים מדי, וזו טעות!

וטרוניות. מתוך חשש תמידי שלא נאבד או נפסיד משהו, אנו מרוכזים בדרך כלל בטענות מדוע מגיע לנו ובהתבוננות במה שעדיין אין לנו, אבל מה שאין לנו לא יכול להיאבד לנו ולא באמת חסר לנו, מה שכן נאבד נגזר מאתו הוא מה שיש לנו, אך איננו מספיק קטנים כדי ליהנות ממנו. כמו הלבנה בקטרוגה.

החכמה הגדולה היא חכמת הצמצום, להצליח להקטין את עצמך, להקטין את הכוונה ליפול לקטנות, אדרבה - ההקטנה אמורה להיות כלי לאור גדול, אור שיתקבל בהדרגה ובמידה באופן שיכניס את האור פנימה ויהפוך אותך בעצמך לאור. הקטנה עצמית היא הגרעין הפנימי של כל התערותא דלתתא.

הצדיקים הגדולים היו אמנים בהקטנה עצמית, וזו הסיבה שכאשר גזר הקב"ה את האור הקדום שהאיר מסוף העולם ועד סופו, הוא גזר אותו לצדיקים. עבור כל העולם היה האור הגנוז גדול מדי, הוא עלול היה להתבטא כריבוי אור, אבל הצדיקים שמשוגלים הקטין את עצמם, הם יהיו ראויים ליהנות מהאור.

הקב"ה רוצה להיטיב אתנו, להשפיע עלינו כל טוב ולגלות לנו את אורו, ברוחניות ובגשמיות, אבל אין לנו כלים להכיל את הטוב הזה, והעדר הכלים מתבטא בתלונות ובהתרכזות ברגשי קנאה ומרידות. כשנהיה מספיק קטנים נגלה כמה אור יש בנו, כמה שפע ממלא את חיינו, כמה טוב מושפע עלינו, ואז האור השפע והטוב הזה יוכלו להתגבר עוד ועוד.

(ע"פ ליקו"ה תפילת המנחה ז)

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

חזק וחזק לעשות כל ההכנות לפסח בשמחה רבה ועצומה

יום ד' שמיני תקצ"ב

השם יתברך יזכני וישימני מעינותי חוצה להיטיב מטובו לכל העולם. שקלם צדיקין להנות מהותרו אשר כל העולמות בפרט זה העולם תלוי בו וכו', והשם יתברך ירחם עלינו ויעל כל ישראלי ויקם תתן אמת ליעקב שיתעלה האמת בעולם, פי לא דבר ריק הוא כל המעשה אשר נעשה תחת השמש עתה בידו הזה בענין ספרי הקדושים, ואי אפשר לשער לבאר אמרו מה שבלבי בזה מקל שכן וכל שכן מה שנוגעים מנינו גם כן, פי מאד עמק עמק העסק הזה וכל ענין הפחלקת הזה אשר לא היתה במוהו מעולם, ואנחנו לא נדע מה נעשה פי עליה עינינו.

וקטנתי זאת למען תבין מזה כמה אתם צדיקים להתחזק ולהתעורר בכל יום מחדש, אחרי אשר זכני לידע מעט מאמתת האמת וכו', ברוך אלקינו אשר נתן עד מה להאיר עינינו באור האורות כזה, ואם לא הגדלת השמחה בפנינו העבר כאשר נתבת, אך על פי כן תשמח נמשך מעתה בכל יום בפרט בימים הללו ימי אדר וניסן שהם ישועת ישראל וניסוקים במצוות הרבה להקין על פסח הקדוש, חזק וחזק לעשות כל ההכנות לפסח בשמחה רבה ועצומה אשר זכני להקין עצמנו לאגל מצה בפסח לעשות רצונו יתברך. פי הוא חיינו וכו', תתנוד עצמך לשלח לי צדיקי הטלית בזריזות פי הזמן קצר עד הפסח: ושלום לכל אנשי שלומנו באהבה. נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	מיקומו מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ג	משנה בורה ח"א	דף היומי ימות	עלים לתרופה
שבת	כג	נה.	בט	כה.	יט	שטב
א	כד	נה.	ל	כו.	כ	שטג
ב	כה	נו.	לא	כו.	כא	שטד
ג	כו	נו.	לב	כז.	כב	שטה
ד	כז	נו.	לג	כז.	כג	שטו
ה	כח	נו.	לד	כח.	כד	שטז
ו	כט	נז.	לה	כח.	כה	שטז

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן כ"ד

תאוות ממוזן? תצעה לה!

סיפר החסיד רבי שמואל מאיר אנשיין:

רבי אברהם ברבי נחמן היה מקבל מפעם לפעם סכומי כסף מסוימים מחו"ל. לפעמים היו שולחים לו משהו. פעם הוא קיבל הודעה מהדואר: הגיע על שמו סכום כסף. הוא הזדרז לקום השכם בבוקר והלך לדואר לקבל את הכסף. שאל אותו רבי מאיר: מה החיפזון, רבי אברהם? מדוע אתה הולך כל כך מוקדם לקחת את הכסף? הרי אפשר לקבל אותו גם מאוחר יותר!?

ענה ר' אברהם ואמר: "רביז"ל אומר שעל הכסף שנמצא ברשות הגוים שורר חושך... אין הגוונים מאירים בממונם. כשמוציאים את זה מהם ומעבירים את זה אלי, זה מתחיל להאיר ולזרוח..."

כלומר, למרות שהכסף שלי הוא הנמצא אצלם, בכל זאת כעת הוא אפל. ורק כשיגיע אליי - הוא יתחיל לזרוח.

ראו זה פלא! בגלל הסיבה הזו הוא הלך כל כך מוקדם להוציא מהם את הכסף. מפני שאצלם זה שרוי באפילה - למרות שהכסף הוא שלו! הפלא ופלא!

וכך הם פני הדברים בכל דבר ודבר: כשהשי"ת עוזר, האדם יכול למצוא איך להוציא תועלת מעשית מכל תורה ותורה וכל עצה של רביה"ק.

רבינו כותב בעניין התבודדות: "לספר לפניו כל ליבו". לשפוך שיח לפני השי"ת על כל דבר שמעיק על ליבו! לא להתבייש! למשל כאן: להתפלל על כל ענייני הממון. לשום אדם אתה לא יכול לספר את זה, לעיתים אפילו אסור לספר, אבל לפני הקב"ה עליך לספר הכל! וכדברי רביז"ל: "לספר לפניו כל ליבו". לספר את כל מיני האירועים העוברים עליך.

ואף כי נאמר "לפניך נגלו כל תעלומות", בכל זאת צריכים לספר לו הכל! זה מה שגורם נחת להשי"ת! כתוב: "הוא יקראני אבי אתה". השי"ת אומר: אתה קורה לי 'אבי'! 'אתה הוא אבי' - מפני שאתה מספר לי הכל. מפני שכל דבר הלוחץ עליך אתה מביא לפני ומבקש רק ממני - - - !!

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

דעת רש"י בדברי הגמ' בערכין טו: שכל דבר הנאמר בפני שלשה שומעים או יותר, אין בו משום לשון הרע. שאדם המדבר לפני שלשה שומעים או יותר, יודע שיתפרסמו דבריו, לכן אם דיבר לפנים הרי זה סימן שהוא מרשה להם לספר מה שאמר לפניהם, וממילא כשאדם סיפר עוונותיו לפני ג' שומעים או יותר, וברור מדבריו שעדיין לא חזר בתשובה על חטאיו, כגון שהיה חטא בין אדם לחבירו ועדיין לא פייסו, או חטא שבין אדם למקום במידע שנעשה לפני זמן קצר והמדבר לא חזר בתשובה. אין איסור לספר הדבר לאחרים. אמנם צריכים להזהר בשבעה פרטים שיתבאר בפרק הבא.

ובכל אופן אם היה הדבר בשוגג או לפני זמן רב, ומאז נהג כשורה לעיניו, או שסיפר מעשה אבותיו, אסור לשומעים לספר ממה ששמעו ממנו גם כשהרשה להם מפורש, וגם אסור לגנותו בפני אחרים. כי לאחור שעשה תשובה אין שום היתר לספר החטא שעשה גם כשסיפרו לפני שלשה. (קיצור הל' לשה"ר פ" סעיף ה')

כי באמת צריך כל אחד לנהוג כבוד גדול בחברו, כמו שאמרנו חז"ל, כי כבוד ישראל היא כבוד ה' יתברך. וכשמכבדים את ישראל כאילו מכבדים להקדוש ברוך הוא. ועל ידי זה מנגלין כבודו יתברך: (בניית הוב מיתומים ג, יט)

רצונות וניסופים בעבודת ה' [ג]

כמה באמת השי"ת משתוקק ברצון אין סוף אל כל יהודי, שכאשר אדם משיג מעט מזער מאותם ניסופים עליונים, הוא ממילא מתעורר בהשתוקקות נפלא אחר השי"ת.

והאמת שיש תמיד 'רעווא דרעוויין', אלא שיש זמנים שה' מגלה את רצונו, כדוגמת שבת קודש בזמן סעודה שלישית וכו'. ובזמנים אלו נקל לו לאדם לכוון מחשבתו לחשוב מאותו הרצון.

-ד-

כאשר אדם משיג את הרצון העליון שמלמעלה משתוקקים אליו, אזי הוא יכול לפעול בתפילתו כל מה שיבקש, כי נכלל ברצון העליון שרוצה את כל מה שנעשה בעולם, ויכול לעורר שם רצון שהשי"ת יהיה מרוצה כביכול לתת לו מבוקשו. וזהו הלשון שמבקשים 'יהי רצון'.

-ה-

כל מי שרוצה לפעול ישועה בתפילתו, יש לו לעורר את עצמו אל השגת הרצון הזה, וזהו הכח שיש לצדיקים לפעול ישועות, לא מחמת הזכויות הרבות שלהם, אלא מחמת הנקיות שלהם יש בכוחם לדבק מחשבתם באמונה זכה ברצון העליון שה' רוצה בעולם ובכל מה שנעשה בעולם, וכך הם פועלים ישועות. ובפרט על ידי שמביאים להם פדיון, הם זוכים להתעלות להידיבק ברצון ולפעול ישועה.

אך באמת יכול כל אדם לפעול בתפילתו אם ידבק מחשבתו ברצון העליון הזה.

(ע"פ ליקו"ה ברכת השחר ה')

איך מתעוררים להשתוקקות להשי"ת?

-א-

יש את הרצון הכללי שכל יהודי אמור לכסוף אל ה' בכיסופים נוראים ועצומים, כיסופים כלליים לעצם הדביקות בה', לא רק לעשיית רצונו על ידי קיום תורתו, אלא כיסופים להיכלל במציאות ה'.

והוא היסוד לכל תורת החסידות, והוא היסוד לעבודת ה', להיות נאמן לה' ולתורתו לעמוד בנסיגות קשים וכו', מתוך כך שליבו מלא השתוקקות להדבק בהשי"ת.

-ב-

איך מעוררים הרצונות האלו? על ידי שאדם מאמת אצלו את הידיעה של האמונה, כי ככל שהאדם חזק באמונה במציאות ה' שהוא ברא את העולם והוא מחייה את הכל וכו', כך ממילא מתעורר אצלו הרצון הזה.

אך לא די להאמין בכך שה' ברא את העולם, וגם לא די להאמין שה' משגיח על כל פרט בעולם, אלא בעיקר להאמין שה' רוצה מאוד בעולם, וה' רוצה בכל דבר פרטי שנעשה בעולם, וה' רוצה מאוד מאוד כל יהודי בעולם. וככל שהאדם מאמת את האמונה הזו שה' רוצה אותו מאוד מאוד, וזהו כל תכלית הבריאה, כך ממילא מתעורר אצלו רצון חזק מאוד ומשתוקק אחר השי"ת בגעגועים והשתוקקות גדול מאוד.

-ג-

יש זמנים בהם מתגלה הרצון הגדול של השי"ת, והוא נקרא בשם 'רעווא דרעוויין', או 'עת רצון', היינו שאז מתגלה

הליכות

שיחות ומנהגים

התחזקות

מעגלות הסותר שהיו טעונות בקמח. באמצע הדרך התחיל לדרוך שיש שוטר, והקמח שבעגלה לא היה מוכן היטב, והחל הקמח להפך לנצק על ידי המטר. ונגח הסותר וחסר פמה פעמים: "אוי! מתי נגיע כבר לאכסניא". נענה מוהר"נ ת' ואמר לו: "דיין תקלית לאזט זיך אויס ביי די קרעטשטע, מייך תקלית איז ווייטער און ווייטער" - "התקלית שלך מסתים באכסניא, אולם התקלית שלי היא ממשית הלאה והלאה והלאה!"

כשדבר פעם מוהר"נ ת' ז"ל מענין מה שצריך האדם לישב דעתו בחיים חיותו לחשב על התקלית וכו', אומר: "אפילו לאחר פטירתו של האדם, אם הוא עוד מתיישב בדעתו לפני קברותו, פליהוא עדין עוד בעולם הזה, גם זה חשוב וטוב מאוד". ואמר אחר כך אג"ש, שכן נתקיים בו, שנפטר בערב שבת ובא לקבורה במוצאי שבת קדש, והיה השבת אצלו לזמן ישיבת הדעות:

מה שמוזכר במקתבי מוהר"נ ת' אודות נחיצות ההתחזקות ולשבר המניעות עד יום מותו, ובלעדיה הספנה גדולה, והראיה מהרב מבאליפו וכו'. זה הרב, היה גאון גדול בתורה ובחכמה, והיה באמת צדיק. אולם מחמת שלא היה לו התחזקות פראוי בעת נפילתו וידידתו, גם לו הדבר שנפלא לגמרי מיקדחתו:

פעם אחת אמר מוהר"נ ת': "צדיק שהוא גם נפטר בהיותו צדיק, הרי זה דבר פלא!"

מוהר"נ ת' ורבי אפרים ב"ר נפתלי נסעו פעם בחורף והיה חקר קשה מאד, ונגח רבי אפרים: "הלואי ויבד נחזור בפיתח". ענהו מוהר"נ ת': "מה יהיה לך פבר בפיתח, יהיה לך דאגות אחרות. אבל אני פוסק, איך זוכין כבר לבוא להפית האמת?"

פעם נסע מוהר"נ ת' בעגלה עם אחד מאנשיו שהיה עני והיה סותר של קמח, ומאחוריהם נסעו פמה

הקונה המסתורי

בארץ ישראל, מאשר לרדת מצרימה לארץ טומאת העמים! אלו שנעמדו מאחוריו, לא הבינו מה זה היה לו, בפתע פתאום נטש את תורו והחל מתרחק מן המקום...

על סף אסיפת כוחות הגיע ר' שמואל מאיר אל ביתו ונפל אין אונים על מיטתו, כשהוא תולה את עיניו למרומים בציפייה לרחמי ה'. לא חלף זמן רב ונקישות נשמעו על דלת ביתו. בקושי רב הצליח להשמיע את קולו: "כנס!" אל הבית נכנס אדם בלתי מוכר, והפריח שאלה לחלל החדר: "מוכר אתה ספרים עתיקים, הלא כן? באתי לקנות מיך כמה ספרים."

תימהון פשוט על פניו החיורות של ר' שמואל מאיר: בעת שכזאת מישהו מגלה עניין בקניית ספרים ישנים?! אלא שאפילו לקום ממיטתו לא היה מסוגל, סימן אפוא בידו והפטיר חלושות לקונה המפתיע: "הרואה הנך את הארגז המונח שם בקרן זוית? בחר לך משם את שתחפוץ."

נטל האיש ספרים אחדים מן הארגז, הוציא נפוליון זהב - מטבע בעל ערך עצום באותם ימים - והושיטו לבעל הבית ששכב חלוש על מיטתו, תוך שהוא אומר לו: "אתה נראה חלש מאוד, קנה לך בכסף זה מאכלים מבריאם."

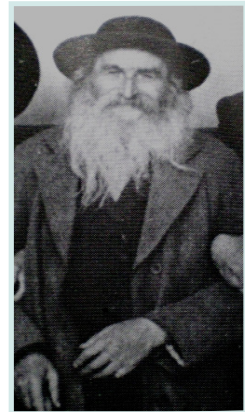
כשראה האורח-הקונה כי ר' שמואל מאיר מהסס, שיער שאינו רוצה להשתמש במטבע בפעם אחת, ומעדיף לקנות בו מאכלים פשוטים לתקופה ארוכה. פנה אליו בשנית ואמר לו: "הסר דאגה מלבך, מתגורר אני בכתובת זו וזו, יכול הנך לבוא אלי מדי שבוע ולקבל מידי מטבע דומה."

ר' שמואל מאיר אכן זכה במאכלים כמותם לא סעד את לבו מזה חודשים ארוכים. מידי שבוע היתה זוגתו הולכת אל אותה כתובת שהשאיר האורח הבלתי מוכר וחוזרת עם נפוליון זהב שהצילם מגויעה ברעב.

חלפו שנים רבות וימי הרעב תמו מכבר, ר' שמואל מאיר חפץ להשיב את ההלוואה לאותו נדיב מופלא שתמך בו ובמשפחתו בדרך של כבוד, אך כאשר הגיע אל כתובתו, לא מצאו. ככל ששאל וחקר, לא הצליח לעלות על עקבותיו. או אז הבין כי נס גלוי התרחש לו בשכר מסירות נפשו עבור ההישארות בארץ הקודש, אשר עיני ה' בה. הנה כי כן, ללא שיצטרך לרדת מצרימה, הגיעו נפוליוני הזהב עד לפתחו בחסדי ה'.

מאותם חסידים נלבבים שעלו לארץ הקודש בשנות התר"ס, היה ר' שמואל מאיר אנשין. חבריו, בני החבורה הקדושה בברדיטשוב, השאיר בגולה מעמד פרנסה מבוסס, למרות הידיעה כי העוני והדלות הם אורחי קבע בבתיהם של יהודי ארץ ישראל.

למודים היו הוא וחבריו, בני הישוב הישן בארץ ישראל, לחיי עוני ודחקות. אולם מלאי שמחה על הזכות לדור בחצרות בית

חזר בו מהירידה מארץ הקודש החסיד ר' שמואל מאיר אנשין

ה', ועוד בירושלים עיר הקודש.

בתקופה שלאחר פרוץ מלחמת העולם הראשונה בשנת תרע"ד, = המצב הכלכלי בארץ והגיע לשיאים שלא יתוארו. בעקבות המחסור הקשה במצרכי מזון, החלה הגירה המונית למצרים, שם היה המצב משופר יותר. תורים ארוכים השתרכו מול משרדי הקונסוליה המצרית, אלפים ייחלו לקבל אשרת כניסה למצרים, שמבחינתם היתה אשרת-חיים.

בביתו שבירושלים שוכב ר' שמואל מאיר חולה וחסר כוח, הרעב לא פסח גם על ביתו ונתן את אותותיו בגופו. הוא התנפח כולו מן הכפץ. לפתע עלתה בלבו המחשבה: ושוא אעשה אף אני כדרך שעושים ההמונים, ארד מצרימה ואציל את נפשי?

ממחשבה למעשה; בשארית כוחותיו קם והחל משרך רגליו באיטיות אל הקונסוליה המצרית. כבר מרחוק הבחין בנחיל האדם הצובא על הדלתות, בתקווה לזכות באשרה המיוחלת. נעמד אפוא בתורו והמתין לקבלת מספר. בעודו מחכה, חלף הרהור במוחו: להיכן אומר אני לרדת, למצריים?! ערוות הארץ? הלא מוטב לי למות כאן

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ד - התורה הזמנית - מאמר ז' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] וּבְשִׂאָדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה מִצְוָה, יֵשׁ כַּח בְּהַמְצִינָה, לִיכַף וּלְעוֹרֵר כָּל הָעוֹלָמוֹת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְהוָה. בְּבַחֲנִינָת (שְׁמוֹת י): "בְּנַעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ נִלְךְ, בְּצִאֲנֵנוּ וּבְבַקְרָנוּ נִלְךְ". וְזֶה בְּחִינַת 'מְלָכוּת מְלָכִישׁ נִצַּח הוֹד יְסוּד', שֶׁהֵם כְּלֵי הַהֲלִיכָה. וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ל"ז): "תּוֹרַת אֱלֹקֵינוּ כְּלָמֵנוּ לֹא תִמְעַד אֲשׁוּרֵינוּ", שֶׁהִיא הוֹלְכַת לְעוֹרֵר. וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם ס"ח): "הֲלִיכוֹת אֵלֶי מְלָכֵי בְּקֹדֶשׁ" כְּשֶׁמְעַלְלִין מְלָכוֹת לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, הִיא מְלַבֶּשֶׁת אֶת הֲלִיכוֹת אֵלֶי אֶת 'נִצַּח הוֹד יְסוּד', לִיכַף וּלְעוֹרֵר כָּל הַדְּבָרִים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְהוָה.

הויכוח עם פרעה היה על שמחת המצוות

יסוד העניין נתבאר במאמר הקודם ובוה נבאר קצת את עניין הפסוקים שמביא רבינו כאן, והנה הפסוק הראשון שמביא רבינו הוא "בנערינו ובזקנינו נלך, בצאננו ובבקרנו נלך", ובפסוק מרומז בזה שעי"י הליכתם לעבוד את ה' במדבר, מעוררים בזה את כל העולמות, שזה מרמז נערינו וזקננו, צאננו ובקרנו, שהוא כל הבחינות, לרמז שהאדם מעורר בעבודתו את כל העולמות.

אמנם באמת יש בזה עוד נקודה נפלאה, שהויכוח עם פרעה היה על עניין זה עצמו של עשיית המצוה בשמחה, כי אם נתבונן על פי פשוטן של דברים, הרי שעיקר ההבדל בין אם הולכים עם כולם או לא הוא עד כמה המצוה נעשית בשמחה ובעסק סביבה, כי כשהעיקר הוא רק עצם המעשה, בוודאי מתאים שילך רק מי שנצרך בשביל עצם עשיית המעשה, אבל אם מדובר בדבר שהוא כל שמחת האדם, בוודאי יביא את כל משפחתו וכל צאנו ובקרנו, כי אין כאן רק סתם מעשה מצוה, אלא דבר ששמחתו תלויה בזה, וממילא הוא עושה מזה עסק גדול ומביא את כל משפחתו וכל נכסיו.

וממילא נפלא מאוד מה שמבואר בפסוק שזה גופא היה הויכוח עם פרעה, שפרעה טען, גם אם אתם רוצים לעבוד את ה', אבל אל תעשו זאת עם שמחה, אלא לכו רק הגברים שבוה די בשביל עצם העשייה של הקרבת הקרבן, ואל תעשו את המצוה בשמחה שבוה אתם מוציאים ממני את כל חיותי, כי אתם מוציאים ומבררים עייז את כל הניצוצות הקדושה שהם בגלות, שמהם יניקת פרעה וכל הקליפות, אבל משה רבינו אמר לו שבשום אופן איננו מוזתרים על השמחה בעשיית המצוות, ואדרבא נלך בנערינו ובזקנינו בצאננו ובבקרנו "כי חג ה' לנו" היינו שהוא יום חג ושמחה בשבילנו ולא רק הקרבת הקרבן לבד, ועייז עצמו נעורר גם את כל העולמות לעבודת הש"ת.

רמזים נוספים בפסוק

עוד יש להוסיף רמז בפסוק זה שהפסוק עצמו מרמז על המצבים שעובר על האדם, ושהעיקר לברר את השמחה גם מתוך התגברות העצבות שעייז הוא שלימות הקדושה, וזהו בנערינו ובזקנינו נלך, נער הוא בחינת מעשה נערוה שהוא מרמז על התגברות הקליפות והיצר הרע להכשיל את האדם במעשה נערוה שעייז הם מתגברים עליו בסוף גם בעצבות, וזקן הוא בחינת חכמה, בחינת זקן זה שקנה חכמה (קידושין לז), וטבע האדם לעבוד את הש"ת רק כשהוא בבחינת זקן, היינו שמאיר לו המוחין, אבל העיקר הוא לחבר גם את הנערינו לזקנינו, היינו להתגבר לעבוד את הש"ת בשמחה גם כהקליפות מתגברים עליו עד שהוא בבחינת נער, דייקא אז יתגבר ביותר לעבוד את הש"ת מתוך שמחה כי עייז הוא עיקר הבידור של הניצוצות ודייקא עייז יזכה לבחינת זקנה שהוא בחינת הארת המוחין.

וכמו כן ההדגשה של צאנך ובקרך מרמז על העבודה הזו, כי צאן הוא אותיות צ"א נ', צ"א הוא בגמטריא הוי"ה אדנות כידוע, שזהו עיקר הייחוד, ונ' הוא בחינת נ' שערי בינה שהוא השורש של בחינת הוי"ה

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

באיזה עיקר תלוי כל היהדות? פי באמת לא דבר ריק הוא להתחזק איך שהוא איך שהוא - פי זה העקר, ובוה תלוי כל היהדות, פי הרבה נפשות מאוד נשקעו רחמנא לצלן על ידי האיגוש שלהם, אשר לכל אחד נדמה שיעידתו גרוע מקל העולם.

עלים לתרופה קיך הוזכר: יוסי גולדשטיין הר נון זכר בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

איזה דבר הוא 'כלל גדול בעבודת ה', וצריך ממש בכל יום? יום"א

אדנות, ובקר מרמז על השראת השכינה וכמוצא שבבית המקדש היה הים שהוא בחינת השראת השכינה, על שנים עשר בקר, וכל זה מרמז שזה עיקר עבודת האדם לגלות את אלקותו יתברך בכל תנועה ותנועה, דייקא מתוך ההתגברות של בחינת הבהמיות, שזהו בחינת מה שהשראת השכינה היתה דייקא על שנים עשר בקר, שזה מרמז שעיקר העלאת השכינה הוא דייקא ע"י שמבררים את הניצוצות שנפלו לתוך בחינת הבהמיות, שזהו כל בחינות התגברות התאוות והעצבות שמתגבר על האדם, ועיקר העבודה הוא שם דייקא לגלות את אלקותו יתברך, ועי"ז גורמים את שלימות הייחוד שמייחסים בחינת הוי"ה אדנות ומעלים אותם לשרשם שהוא בחינת שער ה' דקדושה.

זהו מה שכתוב בפסוק שני פעמים נלך, בענינו ובזקנו נלך בצאננו ובבקרנו נלך, כי כל עולם שמתעורר מעורר עוד ועוד עולמות באופן שכל התעוררות ממשיך אחריו עוד ועוד התעוררויות. וזה מה שאמרו לפרעה "ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד בואנו שמה", כי פרעה אמר להם שהעיקר הוא עצם הזביחה ולזה די שילכו הגברים, ועל זה אמרו לו שבאמת איננו יודעים כלל מהו עיקר העבודה, כי באמת בכל תנועה ובכל פסיעה נעשים ייחודים כאלו, ובפרט מהשמחה של המצוה, וממילא אין לנו יודעים כלל מהו עיקר כי באמת כל פרט ששייך למצוה הוא בעיקר המצוה.

לא תמעד אשוריו

וזהו הפסוק השני שמביא רבינו "תורת אלוקי בליבו לא תמעד אשוריו", שבפשטות מלמד את עניין זה של תיקון הרגלין שהם הנה"י ע"י תיקון המלכות שהוא בחינת הלב, אבל יש גם רמז בעניין הפסוק עצמו, כי הקליפות מתגברים בכל עת להפיל את האדם ולהכשילו, ובעיקר ע"י התגברות העצבות, ובאמת האדם בסכנה גדולה כי בנקל אפשר ליפול בזה, אבל כשאדם מקבל מהצדיקים את הדעת האמיתית לידע מה הוא פועל בכל דבר, ואיך בכל נקודה של התגברות הוא מעלה את השכינה הקדושה ומעורר את כל העולמות לעבודת השי"ת, שזהו "תורת אלוקי בליבו" היינו התורה שמגלים הצדיקים מה פועל בכל תנועה, כל זה נמצא בלבו, ואז "לא תמעד אשוריו", כי זה נותן לו את הכח להחזיק במעמד ולא ליפול, אלא אדרבא להתגבר שם דייקא להיות בשמחה ועי"ז להעלות את השכינה הקדושה ולעורר את כל העולמות לעבודת השי"ת.

הליכות אלי מלכי בקודש

הפסוק הנוסף שמביא רבינו הוא "הליכות אלי מלכי בקודש", שבפשטות מרמז על העלאת המלכות אל הקדושה ע"י בחינת הליכות, הנה המשך הפסוק "קדמו שרים אחר נוגנים" והכוונה על קריעת ים סוף שאז היה התגלות אלקותו יתברך עד שאמרו שירה, כי שירה הוא בחינת שמחה שיוצא לפועל בשיר וניגון, ואז באמת נתעוררו כל העולמות וכל המלאכים בשיר ושבח להשי"ת, שכל זה עניין הפסוקים שם איך שכל הבריאה אמרה שירה להשי"ת, וכל זה היה מתוך ההתעוררות של השירה והשמחה שהיה לישראל.

כל זה נעשה ע"י כל אחד ואחד מישראל

ומהראוי לשגן ולהביא בזה שוב את לשונו הזהב של מוהר"ן (ליקוטי הלכות תחילת הלכות הודאה הלכה ו) 'צריך אתה המענין שתדע ותאמין שכל מה שצאמר שם, נעשה על ידי כל אחד מישראל כשזוכה להתגבר לעשות המצוה בשמחה, פי לא בשמים היא שלא נאמרה התורה לעולי שמים וכי, פי קרוב אלינו הדבר מאד וכי. ואין כאן מקומו להרחיב הדבור בזה'.

לכבוד 'עלה לתרופה', שלום רב. רבינו במאמר זה מגלה לנו מהי עבודת הקטורת שהיא לרדת למקום הקליפה, ומשם לברר ולהוציא החיות שיונקים מהם, שזהו בחינת י"א, כי שלימות הקדושה הוא בחינת עשר, וי"א הוא בחינת כל המוסף גורע, שזה בחינת הסט"א, אבל יש לה יניקה מן הקדושה, כי אם לא אין לה שום חיות, וע"כ העיקר להוציא ממנה חיותה, וזהו ע"י שמחה [ועי' בליקו"ה ה' ערלה ה"ג אריכות בענין זה שי"א הוא סוד הסט"א ומביא כמה דוגמאות בזה].

ושמעתי מהרה"ח ר' ועלעל חשין [ב"ר צבי] דבר נפלא מאוד, שהרי ידוע הוא שזה לעומת זה עשה האלקים, וכל דבר בקדושה, יש לעומתו בקליפה, וכדי להשיג הקדושה, צריך לשבור הקליפה שכנגד אותה קדושה שהיא בחינת הקליפה הקודמת לפרי [ועי' בליקו"מ ס' לו, ובאו"ה ח' הק' פ' שמות ריש פרק ג' שמחתם זה לא קבלו ישראל

במתן תורה שער ה' דקדושה, כי לא עברו במצרים שער ה' דקליפה, וכל שלא ביררו הקדושה מהקליפה שכנגדה, א"א להשיג אור זה], ועל כן, כשרוצים להשיג הארה מה' ספירות, צריך לשבור ה' קליפות, כגון חכמה דקליפה וכיוצב"ב בשאר הדברים, שכ"ז הוא בחי' קליפות שיש להם איזה אחיזה כביכול, מאחר שנינקתם בבחינת מוחין ומדות, וממילא יש דוגמתם בקליפה, כגון חכמה דקליפה, אהבה נפולה ויראה נפולה וכיוצב"ב בשאר המוחים והמדות, אבל כשרוצים לזכות לאור הכתר שהוא "למעלה מהעשר ספירות", צריך לירד לקליפה שכנגדה שהוא בחינת "למטה מעשר ספירות דקליפה" שזהו בחינת י"א סמני הקטורת" שהוא בחינת ה"א, היינו למטה מה', וע"י שמבררים הקדושה ששם, זוכים דייקא להשגת הכתר שהוא בחי' הזלע"ז, כי הוא למעלה מ' ספירות, וביתר עומק, הוא העצבות שמול השמחה, וכמושנ"ת, דה' ספירות דקליפה

הם דבר שיש לו הגדרה ואחיזה, כי הוא במוחין או במדות, והיינו חכמה דקליפה או חסד דקליפה וכיוצב"ב, אבל עצבות הוא דבר ללא שום חכמה וללא שום מדה, ולכן הוא עיקר מציאות הקליפות בעצם, כי זהו עצם מציאותם, יגון ואנחה [וכמוצא בכוננות על 'הסוד ממנו יגון ואנחה', שזה ס"מ ונוק' כי זהו עצם מציאותם ומהותם], ומצד שני כשמבררים הניצוצות שנפלו לשם, זוכים להארה זו שהיא למעלה מנפש רוח נשמה, כי זה הארה למעלה מהמוחין והמדות, אלא הוא אור של השתוקקות רצון ושמחה, וכמוצא לעיל מדברי מוהר"ן בזה, כי זה הקדושה עצמה, ואו"ס שהוא למעלה מהמוחין והמדות, ולכן כדי לזכות לזה, צריך דייקא לברר ממקום הקליפות שהוא למטה מספי' דקליפה, מקום העצבות, שהוא למטה מכל מוח ומדה, כי דייקא עי"ז יכולים לזכות לכנגדו בקדושה, ודפח"ח.

ג.ח. בית שמש

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (ט)

טעם גן עדן

יהיו בעיניך כחדשים

מאיזה כיוון רבינו בא 'להציל לך את החיים' - כפשוטו ממש!!

את הגישה הזו לא אנתנו המצאנו. מוהר"ן במכתביו מרבה 'להתחנן' ולהורות לבנו לחתור שוב ושוב לנקודת ההתחדשות. לנקודה בה אתה מתחיל כעת מחדש לשמוע את דברי רבינו, ומאזין להם כאדם 'דרוך' וקשוב לכל הגה היוצאת.

בהקשר לזה שואלים רבים מחכמי המוסר על המשנה באבות (ב, ח) המונה את מעלתו של רבי אליעזר בן הורקנוס שהיה 'בור סוד שאינו מאבד טיפה'. שאלו: וכי מה שבח הוא זה! אם חנן אותו ה' ב'זכרון צילומי' - זוהי מתנה מאת ה'! אלא שהיה מעריך כל מילה, עד שנצרבה בדעתו. כמשל הזוכה בפיים שיזכור היטב את הכתובת והקומה לאיסוף הזכיה...

וזה נקודת ה'שימוש חכמים' בעניין זה הרואים ממוהר"ן במכתביו:

פעמים רבות הוא זועק: 'שמע ישראל' - יהודי - תקשיב!! מדברים אליך!! רבינו אומר תורה שנראית לך לא קשורה אליך? טעות בידך! זהו חיפוי שנועד להתגלות! אם רק תגיע ממקום של חיפוש, של אמת. אז תראה נפלאות בכל דיבור מדברי רבינו הק', אמן.

מי שזוכה והוא רגיל בספרי רבינו, באופן טבעי הוא נגש לספר לזקן ורגיל. למשל: כשהוא יפתח תורה א', הוא מיד יחשוב לעצמו: הו! הנה, זה התורה בו רבינו מדבר על תורה בכת, על חכמה ועל מלכות וכו', כאשר התורה נלמדת מתוך 'הכרות ישנה' עם התורה, ובתור 'חזרה'.

אך זוהי טעות. טעות חמורה המשפיעה על כל חיי האדם.

תורות רבינו הק' המופיעים עכשיו בספר - הם תורות חיים ונובעים מחדש ממש. ואין זו גוזמא הבאה לעודד את האדם לשים ליבו סתם, אלא אמת פשוטה שביכולתך לבדוק בעצמך:

רגע לפני שתתחיל ללמוד, שווה בנפשך שלעולם לא ראית את התורה הזו, תאמין שכל חיך תלויים בה (כך הוא האמת!) ותבין שכאן בדיוק טמון רפואת הנפש שלך. זה ה'מרשם' שלך מרופא הנפשיות! כעת תתחיל ללמוד עם חיפוש כנה 'מה רבינו רוצה ממני'. תנסה להבין

החודש הזה לכם

"החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה", פירשו בספרים הק': החודש הזה לכם ראש והתחלה לכל מיני התחדשויות, ראשון הוא לכם לחדשי השנה, שהוא ראשון והתחלה לכם להתחדש על ידה בכל חדשי השנה, כי דייקא מפרשת החודש נמשך כח זה לכל השנה כולה.

ואף על פי שלפי דברי רביז"ל מדת ההתחדשות שייכת בכל יום ויום, ואינו מצומצם לשום זמן מסוים, וכמו שאמר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן רסא) "כלל גדול בכל חיי האדם שצריך ממש בכל יום להתחיל מחדש", אף על פי כן מפרשת החודש נמשך הכח לאדם לחדש עצמו בכל יום ויום, ולא לבלבל עצמו מן העבר שלו, ולא לדאוג על העתיד, רק לחיות עם היום הזה, ולהיות תמיד בעיניו כבריה חדשה.

לכן בשעת קריאת פרשת החודש ראוי לאדם להתעורר מאד למדת ההתחדשות, ולבקש הרבה מהקדוש ברוך הוא שיזכה לקבוע בלבו מדת ההתחדשות, עד שיהיה הכח בידו לחדש עצמו בכל עת ממש, ואז יצא ידי קריאת פרשת החודש כראוי.

וכמו שראינו שכל אלו מאנשי שלומנו שזכו לקבוע בעצמם מדת ההתחדשות, והיו בעיניהם כבריה חדשה בכל יום, זכו להצליח בחייהם מאד, וזכו לקבל את לימודי רביז"ל באופן אחר לגמרי, כי המדה של התחדשות היא מדה המחזקת ומעודדת כל

עומק הפרשה

ירידה תכלית העליה

פלו הפך לבן טהור הוא:

'אין בן דוד בא עד שתתהפך כל המלכות למינות אמר רבא מאי קרא "כולו הפך לבן טהור הוא" (סנהדרין צז).

כלומר, מעיקר הדין כשהנגע פושה וגדל הוא סימן לטומאה, אבל אף על פי כן כיון שפשה בכל העור ונהפך כולו לבן טהור הוא, ואף במינות כן, אף על פי שהיא סימן לגלות, בכל זאת כיון שנהפכה כל המלכות למינות סימן הוא לגאולה (יד רמ"ה שם).

את עומק הענין מבאר מוהרנ"ת לעובדא ולמעשה על פי יסוד המובא הרבה בדברי רבינו ז"ל: הש"ת מחיה כל מקום ובלעדי הש"ת אין קיום וחיות לאיזה מדרגה, הרגשה או מחשבה, לכן מאחר שהש"ת רצה לברוא מדרגות של טומאה וכפירה הליבש גם שם את אלקותו יתברך, ועל כן כשהאדם רואה שנפל, ידע ויאמין שיש כאן נקודה של הארה קדושה, והוא יכול להתחבר אליה, ולהאזח שם בהש"ת.

כלומר, בשעה שמתגברים עליו כוחות הטומאה והוא נכשל ונאחז בהם מאד רח"ל, לא ימתן עד שיהיה לו כח לצאת מהם, לא יחכה לאיזה רגע של התחלה או של התעוררות, אלא באותו הרגע יקח את אותה מחשבה קלה שהתעורר להש"ת יאחז בה ולא ירפה, יחפש איזה נקודה של תשובה ושל מעשה טוב שהוא יכול לעשות עכשיו, איזה דיבור של תשובה, דיבור

עבודה ועבודה שאדם עושה בעבודת השם יתברך, כגון לימוד תורה הקדושה, כשאדם זוהה למדת ההתחדשות, ולומד בכל יום בחשק חדש כאילו לא למד כלל מעולם, זה נותן בו כח עצום ללמוד הרבה בכל יום כפי העת והזמן, ושומר אותו מלהתבלבל ממה שלא למד עד עכשיו, או ממה שצריך ללמוד למחר, כי מדת ההתחדשות עושה אותו כבריה חדשה, וגורמת לו להחיות עצמו בכל מה שזוכה ללמוד היום כמוצא שלל רב.

וביותר בשעת ההתבודדות, מדת ההתחדשות הוא עיקר גדול מאד, שיאמר בפה מלא בשעת התבודדות: "רבונו של עולם, איך הייב אן פון יעצט צו זיין א עהרליכער איד" ("אני מתחיל מעכשיו להיות איש כשר"), וכן לעשות התחלה חדשה בכל פעם שמתבודד עמו יתברך, וכמו שאמר רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' תל"א), שטוב שיאמר האדם בשעת ההתבודדות, כשמתבודד בינו לבין קונו: "היום אני מתחיל לדבק בך", ויעשה בכל פעם התחלה, כי כל ההמשכות הולכות אחר ההתחלות, ואפילו המחקרים אומרים שההתחלה היא כמו חצי דבר של כל המעשה, נמצא, ממה נפשך יעשה בכל פעם התחלה, כי ממה נפשך, אם היה מקודם טוב, עכשיו יהיה טוב יותר, ואם חס ושלום, מקודם לא היה טוב, בודאי צריך ומוכרח לעשות התחלה חדשה, עיין שם.

אשרי הלוקח התעוררות חדשה מפרשת החודש לחדש עצמו בכל עת, כי אז יקבע מדה זאת בלבו לכל השנה כולה.

של תורה ותפילה, איזה מעשה טוב, ובזה הוא נאחז בעצם הקדושה השורה במקום זה.

כי אדרבא, הארת הקדושה היורדת למקומות המטונפים היא גדולה ועצומה עד מאד, שכן דווקא מחמת גודל הטומאה שולח לו הש"ת הארה עצומה ונפלאה, שאין שום כח טומאה יכול לינוק ממנה, כדי שבנו יקירו ויכל לחזור ולהתקרב אליו משם.

דבר זה צריך אמונה רבה, ובעיקר אמונה בדברי הצדיקים המגלים לנו שכל עבודת הטהרה והקרבה להש"ת היא דבר שאין לנו בו הבנה אמיתית, אלא ללכת אחריהם באמונה ובתמימות.

קרח שכפר באמונה זו לזלזל מחמת כן במשה רבינו, ואמר היאך יטמא הנגע בכגרים ואילו אם פרח בכלו טהור (תנחומא קרח ב), כלומר, מצד אחד לא האמין שגם באדם טהור לגמרי מזיקה איזו מחשבה קטנה שלא לשם הש"ת, ומנגד לא האמין שאם כבר נפל יכול עוד להתקרב להש"ת, שכן אם קודם לכן לא הצליח להחזיק מעמד בעבודת ה', אז איך אחר שהרבה טומאה על טומאתו יוכל להחזיק בה מעמד, ואיך יוכל דווקא עכשיו להתקרב להש"ת.

אך לנו בני ישראל יש תשובה אחת, והיא האמונה שאנו מאמינים בהש"ת, כי הוא רחום וחנון ומרבה לסלוח, ובכל עת יש לאדם דרך להתקרב אליו ולצלוח את חבלי משיח בהצלחה. (ע"פ ליקוטי"ה הל' שילוח הקוד, יא)

חינוך לקדושת החיים

איך לדבר בבית מעניני קדושה [ב]

דבר ראשון, חשוב להדגיש שכל מטרת מאמרי החינוך שבמדור זה אינו להביא הוראות למעשה, לעשות כן וכך, שלענין זה יש מחנכים רבים בעלי נסיון רב בחינוך, ורבו גם הספרים בעניני חינוך. עיקר כוונת מאמרים אלו להביא דעת פנימית ועמוקה יותר שעולה מתוך הלימוד בספרי רביז"ל, שעל ידם ממילא יכול האדם להבין למעשה לפי ענינו ומציאות חייו, ולהסתכל אחרת על כל ענין החינוך.

ובכן, ענין הקדושה והצניעות יש בו שני חלקים, יש את הנושא עצמו של המותר והאסור, שעליו יש מקום לדון מה ואיך ומתי לדבר, ובמאמר זה לא נתעסק בזה. אך יש את הרוח של הדברים, שהוא חובה לדבר עליו בבית ובכל מקום אפשרי, ומגיל קטן.

הרוח של הדברים הוא חינוך לנאמנות לה'. חינוך למסירות נפש לכבודו יתברך, חינוך ליתור על רצונות אישיים בשביל השם יתברך.

בדורות קודמים כל השיח סביב עבודת ה', והרוח שעבר בכל בית יהודי שומר תורה ומצוות, היו דיבורים של 'מסירות נפש', סיפורים מצדיקים ועובדי ה' של גיעה, סיפורים מאנשים פשוטים שלחמו במסירות נפש על שמירת היהדות, כי כל דבר שבקדושה היה בא בקושי גדול. ובפרט בדורות או במקומות מסויימים שבהם היה קשה לשמור אפילו את פשטות היהדות, כל הרוח היה של מסירות נפש.

גם היום רבו הסיפורים על מסירות נפש מימי השואה או מימות הקומניסטים, ויש להרבות לספר סיפורים אלו בבית לילדים, לא לפחד לספר סיפורי גבורה [כמו שלאחרונה מתפשטת דעה קלוקלת זו, לא לתאר סיפורי עקידת יצחק וכדו'], החינוך הזה של גבורה וקדושה, מסירות נפש והקפיצה לאש בשמחה למען שמו יתברך, הנאמנות לה', זהו עיקר יהדותנו.

וכשילד גדול בתוך אוירה כזו, שומע סיפורים ודברי תורה סביב הנושא הזה, אזי בבוא היום כאשר יכנס למלחמה הקשה בעניני קדושה, יקבל כוחות להלחם ולעמוד בנסינותו.

וברוח דברים אלו, יש לדבר בפירוש על המושג 'שמירת הברית', שהמשמעות המדוייקת שלו הוא לשמור על קשר ברית בינינו להשם יתברך.

וברוח דברים אלו צריך גם לדבר בכלליות בלי להכנס לפרטים, שיש לנו למסור את הנפש שלא לפגום בקדושת הגוף, כי השם יתברך נתן לנו רמ"ח אברים, והם כלי שרת לעבודת ה', ויש לשמורם שיהיו בקדושה, ואף אם מתעורר במחשבה בלבולים והרהורים רעים יש להלחם ולהשאר נאמנים לה' ולתורתו.

ומדאיתין להכי, חשוב ביותר לדבר על כך תמיד, שהברית הוא קשר שלא ינתק לעולם, ולכן גם אם חס ושלום האדם פוגם ועבר עבירה תמיד הוא יכול להתחזק ולהישאר קשור חזק לה'.

וחלק משמירת הברית הוא לדעת שגם לאחר עבירה אפשר לבקש סליחה ולהתחדש בעבודת ה'.

הנה מתקרבים ימי ההכנות לפסח, קשה לי מאוד התקופה הזו של העבודות, לחצים, שליחויות וכדומה.

א] יש להתרגל להסתכל בעין פנימית על כל הערבי פסחים. שהרי כל ההכנות והעיסוקים והתרוצצויות, נובעים מכיסופים והשתוקקות של עם ישראל להתקרב להש"ת ולצאת ממצרים. כולם עוסקים במצוות ביעור חמץ, לא סתם נקיונות לשם נקיון הבית, ואמנם לפעמים שוכחים את המטרה ומנקים מה שאין צורך לנקות, ונלחצים ומלחיצים אחרים, אבל המטרה הפנימית משותפת לכולם, להתקרב להש"ת ולהיות נכונים לחג, כמה חן ויופי יש בזה, כמה נחת רוח יש מזה למעלה. ב] כמה נחת רוח יש להש"ת מעם ישראל בשבועות אלו, כמה גזירות נמתקות בימים אלו כאשר עם ישראל טורח לכבוד הש"ת, ומתכונן לכבוד הלילה בו הש"ת בעצמו עתיד להתגלות - הוא ולא שליח. "כי ישראל עם קדוש הם וחכמים וקשה להטעותם" (שיחות הר"ן קכ"ה) הם יודעים במה והיכן להשקיע, ואיזה דבר יגלה את החן

וחשיבות שלהם אצל הש"ת, ויגרום לו נחת רוח. ג] כשם שברור שצריך להתכונן הכנות רוחניות, למצוא זמן להתבודד יום יום ולהשיח את הלב לפני ה' ולבקש "איך זוכים לפסח בעצמנו?!" ללמוד הלכות פסח, וספרי צדיקים בעניני החג. כך בדיק צריך להאמין שבזכות פעולות אלו נזכה לנקות ולצחצח את המח והלב מן החמץ, בלבולים ומחשבות. כי כל פעולה בגשמיות יש לה שורש ברוחניות, וכאשר אנו מנקים למטה מנקים אותנו גם מלמעלה. וכמוכן, שמן הראוי לבקש על כך ולזרוק דיבורים ותפילות להש"ת תוך כדי הנקיונות. ד] גם בגשמיות אפשר לעמוד מהצד ולהסתכל ולראות איזה חן וניחוח מיוחד יש בהכנות לפסח, עם ישראל מנקים ומתייגעים לכבוד ה', הרחובות עמוסים אנשים רצים... לכבוד פסח! יש בזה חן נפלא, ואם מתבוננים בזה בפשיטות ותמימות אפשר לבוא להתקשרות גדולה להש"ת, לעם ישראל ולשמחה עצומה בלב, וממילא מתוך כך להאיר השראה של מנוחה ואושר.

בשורה משמחתי! ניתן להאזין לשיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א בקו ייעודי בקול השלון, במספר: 036171116, בו מופיעים מאות שיעורים באידיש ובעברית, הן בליקוטי מוהר"ן ובליקוטי הלכות, והן בשיחות כלליות - המלאים חכמה ויראת אלוהים, ומיועדים לכל עובד ה' המחפש למצוא דעת וחיות בתורות רביה"ק. בקו זה ניתן לבקש קבלת ציטוט בכל שיעור חדש, וכן להאזין לשידורים חיים. שמעו ותחי נפשכם!

אומן: כולנו נרתמים למען ה'הכנסת אורחים - נחל נובע' המפורסמת בציון רביה"ק באומן, המנוהלת ע"י הר"ר גלעד אטש הי"ו, אשר מספקת בימים אלו אוכל חם ומצרכי מזון בסיסיים לתושבי אומן הנוטרים, השומרים על ציון רביה"ק. בימים אלו המזון באוקראינה אדול, והמחירים מטפסים באלפי אחוזים. בעזרתכם ניתן יהיה להציל חיים! אנא צרו קשר עכשיו: 0526652473. או דרך 'צ'רד', קמפיין: 'הכנסת אורחים נחל נובע אומן'.

הופיע! הגדה של פסח 'נחלי מגדים' המבוססת על הגדת 'אור זורח' המפורסמת מאת החסיד רבי אלטר טפליקער זצ"ל (מחבר ספרי 'השתפכות הנפש' ומשיבת נפש) בו המחבר - מחבר בין הקורא המשתוקק אל בין עריבות דברי רביה"ק ומוהר"ג המאירים את אור הסדר בטעם ובחיות חדש. כאן - בהגדת 'נחלי מגדים' שחודשה ע"י החסיד ר' נחמן ישראל בורשטיין זצ"ל, נוספו הארות מחכימות מאת חובבי חסידי ברסלב לדרושותיהם. נספחים להגדה: סיפור יציאת מצרים מדבריו חז"ל וכתבי האר"י ז"ל, סיפור נסיעת הבעש"ט לארץ ישראל, ואגדות לפסח. יו"ל ע"י מכון נחלת צבי. להשיג: 025824641.

יורל ע"י מכון עלה לתורה
בבל ענין או להצטרפות למנינים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרות מידי יום ראשון בשעה 19:00

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ דביהכ"ס נחלת חן

ברכת האילנות

ב. 'אילן ערלה', נחלקו הפוסקים אם אפשר לברך. ובסתמא אין לחשוש לזה, כי בדרך כלל אינו מוציא פירות בשנות הערלה. ג. 'אילן כלאים', אין ראוי לברך עליו. אמנם דוקא כשעשו איסור בנטיעת אילן זה, אבל אם גדל מגרעין של פרי כלאים, אין בזה פקפוק. ולכן אין לחשוש לרוב האילנות בזמנינו. ד. מותר לברך על אילן שנעבד בשנת השמיטה (הליכות שלמה תפלה כג. ל. מבית לוי נח.). ה. על פרחי ירקות וזרעוני גינה, אין מברכים ברכת האילנות (פרמ"ג א"א. ערוך השולחן א.). ו. אפשר לברך על אילן הנוטע בעציץ. ואין חילוק אם יש נקב בעציץ או לא (מב"ל ד. הליכות אבי"ה). ז. מעיקר הדין אפשר לברך על 'אילן יחידי'. אך לכתחילה נכון להקפיד שיהיו שם שני אילנות, אבל אין צורך שיהיו משני מינים ודי בשתי אילנות ממין אחד.

סדר גידול האילן הוא כך: בחורף נופלים כל העלים, ובסוף החורף מתחילים לצאת 'עלים', אחר כך יוצא כמין גבעול קטן שמזה מתפתח 'פרח', והוא הנקרא 'אילן מבלבל', ומתוך פרח זה מתחיל לגדול 'פרי', ומתחילה אין הפרי ניכר כלל אך כל שגדל יותר הוא ניכר ואז נופל הפרח.

אימותי אפשר לברך

א. הברכה היא בזמן שיש באילן רק ה'פרח' הנ"ל והפרי עדיין אינו ניכר כלל. אבל אילן שיש בו עדיין רק 'עלים', אי אפשר לברך עליו כלל. ב. אם ה'פרי' כבר ניכר, אך עדיין הוא קטן שאינו ראוי לאכילה - אזי מי שכבר ראה בשנה זו 'אילן מבלבל עם פרחים', אי אפשר לברך על אילן כזה. אבל אם עדיין לא ראה אילן מבלבל, דעת המשנ"ב (רכ"ד ו.) שאפשר לברך, וי"א שיברך בלא 'שם ומלכות' (כף החיים ט.). ג. אם הפרי גדל כבר כל צרכו, בכל אופן אי אפשר לברך על זה. ד. אילן שיש בו ענפים שיש בהם כבר פירות, וענפים שעדיין יש רק הפרח בלי פרי, אפשר לברך עליו (חוט שני שבת ב קובץ ענינים ט.). ה. מי שכבר ראה אילן עם פרחים ומשום מה עדיין לא בירך עליו - אפשר לברך כשזרואה שוב. אכן אם כבר מוציא פרי, ראה דינו לעיל סעיף ב.

על איזה אילן מברכים

א. יש לברך רק על אילן המגדל פירות, אבל על 'אילן סרק' אין לברך (משנ"ב ב.). ומי שטעה ובירך עליו, יברך שוב על אילן המגדל פירות בלא 'שם ומלכות' (שבט הלוי נג ד.).

באיזה זמן מברכים
א. לכתחילה יש להשתדל לברך 'בחודש ניסן' דייקא. וזריזים מקדימים למצוות ומברכים מיד בראש חודש ניסן. ובפרט בשנה מעוברת שיתכן שלא יהיו כבר פרחים בחג הפסח. אבל מעיקר הדין בכל זמן שרואים אילן שיש בו פרחים העומדים להוציא פרי, אפשר לברך. ובפרט במקום שזמן לבלוב האילנות הוא בחודשים אחרים. אמנם אין לברך על 'אילן שקדים' שמבלבל כבר בחודש שבט, אלא יש להמתין

החיזוק השבועי

אֲבָל כְּשֶׁכָּבַד הַתְּנַבֵּר עֲלֵיו הַיָּצֵר ח"ו, וְהַכְשִׁילוּ בְּמַה שֶׁהַכְשִׁילוּ צָרִיךְ אַחַר כֵּן לְסַלֵּק הַבוֹשֵׁה מֵעַל פְּנֵיו, וְיִצֵּן פְּנֵיו נֶגֶד ה' יְהַבְרֵךְ לֹאמַר אֶף-עַל-פִּי שִׁעֲשִׂיתִי מַה שִׁעֲשִׂיתִי וְנִשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי לְהָרִים פְּנֵי אֱלֹהֶיךָ, אַעֲבֹב אֲנִי מֵעַד פְּנֵי נֶגְדְךָ וּמִנְקִשׁ מִמֶּךָ שֶׁתִּקְרַבְנִי אֵלֶיךָ גַּם עַתָּה. וְאֶפְלוּ אִם חָיָה כֵּן בְּמַה פְּעָמִים ח"ו, אֲסוּר לְפַל פְּדֻעְתּוֹ לְעוֹלָם, וְרַק לְהַתְחַזֵּק לְהַתְחִיל בְּכָל פְּעַם מַחֲדָשׁ כֹּל עוֹד נִשְׁמָתוֹ בּוֹ. וְזֶה עֵקֶר עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה, שֶׁלֹּא יִחְיֶה נַחֲלָשׁ דְּעַתָּה מִמָּה שֶׁחָיָה בְּיָמִים שְׁעָבְרוּ, וְרַק יִשְׁפַח בְּכָל פְּעַם מַה שֶׁעָבַר וְיִתְחַזֵּק בְּכָל פְּעַם מַחֲדָשׁ:

(ליקוטי הלכות, בשו"ת חלב ד, א)

יהלום

פִּי זֶה כָּלֵל גְּדוֹל שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְחִיל בְּכָל פְּעַם מַחֲדָשׁ כְּאִשֶׁר הַזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל עַל זֶה פְּעָמִים אִין מוֹסְפֵר: (ש"ס)